

DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Dykkar ref

Vår ref

Dato

22/626-2

4. februar 2022

Tildelingsbrev til Noregs Forskningsråd 20221

1. Innleiing

Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) gir i dette tildelingsbrevet styringssignal og tildeler midlar til Noregs forskningsråd (Forskningsrådet) for 2022. Vi viser til Prop. 1 S (2021–2022) og Innst. 16 S (2021-2022), vedteken i Stortinget 16. desember 2021 i samsvar med innstilling. KDD viser også til tildelingsbrev til Forskningsrådet frå Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrande departement.

2. Mål, strategiske område og styringsinformasjon for Noregs forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1: Auka vitskapleg kvalitet
- Mål 2: Auka verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringar
- Mål 4: Eit velfungerande forskingssystem
- Mål 5: God rådgjeving

Vi viser også til KD sitt tildelingsbrev som etatsstyrar for nærare omtale av mål, strategiske område og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringar frå KDD

Tildelingane frå KDD til Forskningsrådet skal i særleg grad medverke til måloppnåing under mål 2: Auka verdiskaping i næringslivet og mål 3: Møte store samfunnsutfordringar.

KDD legg spesielt vekt på breie tverrgåande satsingar på departementet sine ansvarsområde, slik at spørsmål om demokrati, lokalt demokrati og lokalt sjølvstyre, statleg styring av kommunane, styrings- og samarbeidsformer i offentleg sektor, ekom,

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59
www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 858

Avdeling
Administrasjonsavdelinga

Saksbehandlar
Anny Skarstein
22 24 49 12

digitalisering og innovasjon, sentralisering/desentralisering og planleggings-, utbyggings- og utviklingsspørsmål blir sett i ein samanheng.

KDD er opptatt av forskning som medverkar til vekstkraftig næringsliv, verdiskaping og attraktive arbeidsmarknader i regionar og distrikt og sterkare demokrati. Utreiingane som er lagt fram av Distriktsnæringsutvalet (NOU 2020:12) og Demografiutvalet (NOU 2020:12) gir ny og viktig kunnskap om situasjonen og moglegheitene i distrikts-Noreg.

Samfunnsoppdrag (missions) er eit nytt verkemiddel i Horisont Europa (HEU). KDD har overordna ansvar for å følge opp samfunnsoppdraget for klimanøytrale og smarte byar på departementsnivå. Verkemiddelaktørane i det nasjonale støtteapparatet for HEU har ei sentral rolle i det operative koordinerings- og mobiliseringsarbeidet, og KDD vil legge vekt på eit tett samarbeid med Forskingsrådet i oppfølginga av dette samfunnsoppdraget.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjeld omtale av styringsinformasjon for dei fem måla, viser vi til Kunnskapsdepartementet sitt tildelingsbrev som etatstyrar, punkt 3 Mål, strategiske område og styringsinformasjon for Noregs forskingsråd.

Styringsinformasjon for dei sektorpolitiske prioriteringane går fram i struktur og forventningar til rapporteringa i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapportar). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2022 i dette tildelingsbrevet for presisering av kva sektorpolitiske prioriteringar KDD ventar at Forskingsrådet skal rapportere på.

3. Budsjettildelingar og fullmakter for 2022

KDD stiller i 2022 totalt 266,7 mill. kroner til disposisjon for Forskingsrådet. Tildelingane gjennom Forskingsrådet skal medverke til å styrke kunnskapsutviklinga og forskingsinnsatsen i, for og med dei mindre distriktskommunane

3.1. Forskingsprogram, kap. 500, post 50 og kap. 541, post 50.

KDD stiller totalt 45,1 mill. kroner over kap. 500, post 50 Forskingsprogram og 152,3 mill. kroner over kap 541, post 50 til disposisjon til ulike forskingsprogram.

Midlar tildelt Forskingsrådet over kap. 500, post 50 og kap. 541, post 50 skal i hovudsak ta i vare det breie sektoransvaret for forskning, med særleg vekt på anvend eller bruksretta forskning. Midlane skal medverke til langsiktig kompetanse- og kunnskapsoppbygging innanfor ansvarsområda til KDD. Vi viser til omtale av samfunnsutfordringar innanfor KDD sine sektorar i Prop. 1 S (2020–2021) for KDD. Samfunnsutfordringar på KDD sitt ansvarsområde er også gjort greie for i *KMDs forsknings- og utviklingsstrategi (2015–2020)*, som gjeld inntil vidare.

Fordeling av midlar på forskingsprogram

Tabell 1 – kap. 500, post 50

Program/satsingar	Budsjett [tal i tusen]
DEMOS	32 700
FORKOMMUNE	3 100
JPI Urbant Europa	2 800
SAMISK	3 500
SAMKUL	3 000
SUM	45 100

15,2 mill. kroner av auken på posten skriv seg frå at det var ein eittårige reduksjon i løyvingane i 2021 for å redusere avsetjingane i Forskringsrådet. Posten er redusert med 9,857 mill. kroner til inndecking av kontingent til norsk deltaking i Horisont Europa (overført til Kunnskapsdepartementet kap. 288, post 73), samt prisjustering og ABE-kutt. Løyvinga er då 45,1 mill. kr.

DEMOS-programmet (2015-2024) skal medverke til å utvikle kunnskapsgrunnlaget for demokratisk og effektiv styring, planlegging og forvaltning. Prosjekta rettar seg mot offentleg sektor. DEMOS skal vere relevant og nyttig for dei som fattar vedtak og andre brukarar, og for offentleg debatt. Vidare skal DEMOS utvikle kunnskapsgrunnlaget for innovasjon i offentleg sektor. Programmet skal skape fruktbare møteplassar og finansiere forskingssamarbeid på tvers av fag og forskingsmiljø, og mellom forskingsmiljø og offentleg sektor, slik at relevante tema og problemstillingar blir breitt opplyst.

Tildelinga skal vidareføre satsingane på regionaløkonomiske modellar, forvaltning av valforskringsprogrammet, , samt den særskilde satsinga innanfor planfeltet fram til og med 2024.

FORKOMMUNE skal medverke til innovasjon i kommunesektoren gjennom å utvikle ny kunnskap, og å syte for eit betre samspel mellom kommunesektor, forskingsmiljø og andre kunnskapsaktørar.

Norsk deltaking i JPI Urbant Europa vil halde fram på same nivå til og med 2024. KDD legg til grunn at Forskringsrådet følgjer opp arbeidet i dette partnarskapet med dedikerte ressursar, og at midlane som er avsett til JPI Urbant Europa, gradvis blir nytta inn i det nye partnarskapet Driving Urban Transitions under Horisont Europa. Forskringsrådet blir også bede om å bidra finansielt til å styrke sekretariatsarbeidet (Management Board) for partnarskapet.

Det er sett av 3 mill. kroner til SAMKUL. Midlane skal finansiere forskning som gjeld nasjonale minoritetar.

Tabell 2 – kap. 541, post 50

Program	Budsjett [tall i tusen]
IKTPLUSS	105 685
CRNA	12 808
Simula@UiB	5 322
SIMULA - Grunnløyving	21 795
SAMRISK II	1 091
EDOS	5 601
Sum	152 302

Posten er redusert med 43 mill. kroner til inndekning av kontingent til norsk deltaking i DIGITAL. Posten er auka med 24 mill. kroner etter eit eittårig kutt i 2021 for å redusere avsetjingane. Andre endringar skuldast prisjustering og ABE-kutt. Løyvinga er då 152,3 mill. kroner-.

Forskringsrådet sin IKT-portefølje skal møte utviklinga mot eit stadig meir digitalisert samfunn, og særleg medverke til å møte store samfunnsutfordringar og auka verdiskaping i næringslivet. For 2022 legg KDD opp til tilsvarande fokus som for 2021. For målet om auka verdiskaping i næringslivet, skal Forskringsrådet mellom anna utløyse forskingsbasert innovasjon som gir auka konkurransevne i næringslivet, styrke evna til omstilling i norsk økonomi, og betre samspelet og kunnskapsoverføringa mellom FoU-miljø og næringsliv. Med omsyn til omstilling i norsk økonomi, omfattar det også forskning som ikkje nødvendigvis har direkte nytte i dagens marknad.

Den digitale utviklinga påverkar i dag nær sagt alle offentlege tenester, og medverkar til en betydeleg digital transformasjon. Det er viktig at Forskringsrådet sin IKT-portefølje møter denne utviklinga og utviklar kunnskap om korleis vi framover vel å løyse offentlege oppgåver meir generelt. Auka digitalisering aukar igjen behovet for forskning og innovasjon innanfor digital sikkerheit og utviklinga av ein tryggleikskultur i både private og offentlege verksemder. Det er viktig at Forskringsrådet er merksam på utviklinga av og transformasjonen mot ein datadriven økonomi, og utfordringar knytt til å gjere seg nytte av store datamengder i eit forskings- og innovasjonsperspektiv. Moderniseringa av offentleg sektor ved auka digitalisering synleggjer også behovet for fleire Ph.d.-prosjekt knytt til digitalisering og IKT.

Med omsyn til ekom-området, er det viktig at innbyggjarar og næringsliv har tilgang til moderne, robuste og trygge elektroniske kommunikasjonstenester. Det er difor viktig å utvikle kunnskap om effektiv utnytting av infrastruktur, auka tryggleik og avanserte ekomtenester i Noreg. Innsatsen skal gå til område der norske miljø kan hevde seg kunnskapsmessig og kommersielt, som kan gjere netta tryggare og meir robuste, og der det kan gje eit godt grunnlag for vidare politikk- og regelverksutforming.

SIMULA-senteret si grunnløyving, finansiering av Robuste nettsenteret (CRNA) og finansiering av Simula UiB blir vidareført på om lag same nivå i 2022. CRNA skal vidareutvikle senterets sensornettverk, og særleg forske på problemstillingar knytt til

samfunnssikkerheit, neste generasjons mobilnett (5G), Internett of Things, kjernenett og nasjonal autonomi. KDD ber Noregs forskingsråd fortsette å administrere tildelinga og følge opp senteret på vegne av KDD. Også løyvinga til SAMRISK II blir vidareført på om lag same nivå som i 2021.

Simula starta i 2020 opp eit forskingsprogram om Effektiv Digitalisering av Offentlig Sektor (EDOS). Det blei i den anledninga oppretta eit forskingssenter med mål om å framskaffe og spreie kunnskap om korleis offentleg sektor kan lykkast betre med å unngå kostnadsoverskridingar og sikre gevinstar av digitaliseringsinvesteringar. KDD ber Noregs forskingsråd om å fortsette å administrere tildelinga og følge opp senteret på vegne av KDD.

3.2. Vekstkraftig næringsliv, verdiskaping og attraktive arbeidsmarknader i regionar og distrikt, kap 553 post 74

KDD stiller totalt 24,2 mill. kroner til disposisjon for Forskringsrådet under programkategori 13.50, kap. 553, post 74- Klynger og innovasjon. Posten er redusert med 51 mill. kroner som følgje av at fylkeskommunane får ansvaret for mobiliseringsdelen av FORREGION, mot ein tilsvarande auke på kap. 553, post 69, samt 4 mill. kroner i reduksjon i Kapasitetsløft.

Tildelinga er ein del av den næringsretta innsatsen i regional- og distriktpolitikken. Innsatsen til Forskringsrådet skal finansiere ordninga Kapasitetsløft (tidlegare FORREGION). Kapasitetsløft skal styrke samarbeidet mellom forskings- og utdanningsmiljøa og næringslivet, og gi næringslivet tilgang til relevant utdanning og forskning i sin region på strategiske satsingsområde i tråd med regionale planar og strategiar. Ordninga skal også medverke til kunnskapsutvikling og erfaringsutveksling for å fremme kvalitet, læring og samarbeid mellom nasjonalt og regionalt nivå i arbeidet med forskingsbasert innovasjon. Forskringsrådet skal i 2022 syte for oppstart av nye Kapasitetsløftprosjekt med ei tydelegare innretning mot å få fleire bedrifter i distrikta til å ta i bruk forskning.

Regionalt partnerskap og regionreform

Fylkeskommunane har ei sentral rolle som regional samfunnsutviklar. KDD er opptatt av at Forskringsrådet har eit godt samarbeid med fylkeskommunane, Innovasjon Norge og Siva om dei regionale måla og strategiar for næringsutvikling. Samarbeidet skal gje ei klar arbeidsdeling mellom aktørane, og ein god regional infrastruktur for innovasjon. Departementet støttar opp om avtalane som er inngåtte mellom fylkeskommunar og verkemiddelaktørane på fylkesnivå.

Som ein del av regionreforma får fylkeskommunane frå 1.januar 2022 ansvaret for mobiliseringsdelen av FORREGION. Departementet har i samråd med fylkeskommunane og Forskringsrådet laga forskrift for forvaltninga av ordninga og har sendt utkast til forskrift på høyring med frist 19.januar 2022. Forskrifta fastsett blant anna Forskringsrådets ansvar og oppgåver knytt til FORREGION. I all hovudsak er forskrifta ei vidareføring av dagens ordning slik den har blitt praktisert frå Forskringsrådet.

Oppdragsgjeveransvaret for FoU-program innanfor marin bioteknologi i Nord-Noreg (Mabit) blir overført til fylkeskommunane Troms og Finnmark og Nordland frå 2022. Prosessen knytt til overføringa av oppdragsgjeveransvaret er i gong, men det står att avklaringar av sentrale premiss for aktivitetar dei neste åra. Departementet vil halde Forskningsrådet orientert om utviklinga når det gjelder overføring av oppdragsgjeveransvaret og Forskningsrådets rolle.

3.3 Disponering og utbetaling av midlar

Dei midlane KDD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttast effektivt og målretta. Forskningsrådet får fullmakt til å endre på fordelinga av midlar mellom program og verkemiddel innanfor løyvinga på ein post, så lenge måloppnåinga blir sikra på lengre sikt. Grunnar til ei endring av fordelinga kan vere forsinka programstart eller dårleg søking til ei bestemt utlysing.

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå praksisen i Forskningsrådet for bruk av avsetjingane for å sikre at økonomiregelverket og løyvingsreglementet er ivareteke. KDD vil ha dialog med Forskningsrådet om omprioriteringar av avsetjingar på departementet sine område til prioriterte satsingar i tråd med dei føringane som er omtalt i Prop. 1 S for Kunnskapsdepartementet og dei respektive departementa sine proposisjonar.

Avvik frå spesifikke føringar i tildelingsbrevet skal alltid takast opp med KDD. Behov for vesentlege endringar i bruken av midlar skal også takast opp med KDD. Midlane blir utbetalt i to like delar i januar og august.

4. Felles post for verksemdskostnader

Verksemdskostnadene over KD sitt kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av verksemda til Forskningsrådet, dvs. alle kostnader som ikkje er FoU-midlar som skal fordelast vidare. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringar som framleis vil bli finansiert gjennom FoU-midlane frå det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordna forskingspolitisk og sektorpolitisk rådgjeving skal vere dei oppgåvene som framleis skal ha høgast prioritet, jf. Forskningsrådet sine vedtekter. KDD viser til tildelingsbrev frå KD som etatsstyrar for nærare framstilling av kva tenester Forskningsrådet skal ivareta for departementa innan ramma av midlane på posten for verksemdskostnader.

5. Rapportering

KDD ber om rapportering på dei sektorpolitiske prioriteringane som følgjer av omtalen av fordelinga under kap. 500, post 50, kap. 541, post 50 og kap. 553, post 74, slik det er utdjupa i punkt 2.1. i dette tildelingsbrevet.

Dei mest sentrale kriteria for måloppnåing for kap. 553, post 74 (Kapasitetsløft) er, styrka regional forskingskapasitet for næringslivet sine behov, og at innsats for forskingsbasert innovasjon nasjonalt og regionalt forsterkar og utfyller kvarandre. Rapportering på bruk av midlane skal skje i tråd med struktur og forventningar til innhald i årsrapport for dei respektive

rapporteringane til departementa. KDD ber om rapportering på geografisk spreing av forskingsmidlane på våre område, jf. m.a. kap. 553, post 74.

6. Planlagde styringsmøte

Det er lagt opp til skriftleg styringsdialog for KDD sine tildelingar våren 2022. Denne dialogen vil vere konsentrert om Forskingsrådet si måloppnåing, med utgangspunkt i rapporteringa frå Forskingsrådet til KDD i årsrapport 2021. KDD vurderer om det også skal vere eit oppfølgingsmøte med utdjuping, jf. styringsdialog hausten 2021.

Departementet vil gjennomføre eit styringsmøte hausten 2022 konsentrert om forslag til budsjett, utkast til tildelingsbrev og annan viktig informasjon i tråd med ønskje frå Forskingsrådet.

Med helsing

Sissel Watz (e.f.)
avdelingsdirektør

Anny Skarstein
utgreiingsleiar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikkje handskrivne signaturar

Kopi

Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen